

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Bekir Bozdağ** tarafından Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Abdullah Koç

HDP Ağrı Milletvekili

Cezaevinde olan kimselerin beden ve ruh sağlığı içinde yaşamaya ilişkin temel hakkı devam eder. Ayrıca, en azından toplumun kalan kısmına sunulan sağlık hizmetleriyle aynı düzeyde olacak sağlık hizmetlerinden yararlanmaya hakkı vardır. Uluslararası Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi (Madde 12) şunu öngörür: herkesin en yüksek düzeyde beden ve ruh sağlığına sahip olma hakkı. Bütün insanların sahip olduğu bu temel haklar dışında, mahkûmlar özel konumlarından dolayı ek hükümler tarafından korunurlar. Devlet insanların özgürlüğünü ellerinden aldığı zaman kendilerini sağlıklı koşullar altında alıkoymak ve alıkonuldukları koşullardan dolayı hastalanacak olurlarsa bakımlarını gerçekleştirmek yükümlülüğünü de üstüne alır. Sağlığının iyi olması herkes için önemlidir. Sağlık durumu bir insanın nasıl davrandığını ve toplumun bir üyesi olarak yaşayabilme gücünü etkiler. Cezaevi gibi kapalı bir toplumda sağlık özellikle önemlidir. Cezaevinde olmak mahkûmların hem beden hem de ruh sağlığını etkileyebilir. Dolayısıyla, cezaevi yönetimi yalnız mahkûmlara bir sağlık hizmeti sunmaktan değil hem mahkûmların hem de personelin sağlığını koruyacak koşullar sağlamaktan da sorumludur. Bir mahkûm cezaevinden tahliye edildiğinde cezaevine girdiğinde olduğundan kötü durumda olmamalıdır. Bu, cezaevi hayatının bütün boyutları açısından, ama özellikle de sağlık açısından geçerlidir. Çoğu kez bir mahkûm cezaevine girdiğinde bakımsızlıktan, kötü muamele görmekten ya da hayat tarzından kaynaklanan sağlık sorunları bulunur.

Ağrı Patnos L Tipi Cezaevi'nde son bir yılda 4 hasta mahpus yaşamını yitirmiştir. Patnos L Tipi Cezaevi'nde Korona Virüs (Kovid-19) vakalarının arttığı tespit edilmiştir. İnsan Hakları Derneği (İHD) Van Şubesi avukatlarının tutuklularla yaptıkları görüşmede, bir koğuşta bulunan 23 kişiden 19'unun, yine başka bir koğuşun ise tamamının salgına yakalandığı aktarıldı. Rahatsızlananların hastaneye sevk edilip tedavi edilmemelerinden ötürü durumlarının her geçen gün kötüye gittiğini ifade eden tutuklular, devam eden aylık genel koğuş aramalarında jandarmanın kendileriyle yakın temas ettiği bu nedenle riskin daha da arttığına dikkat çekti. Tutuklular, duruma dair şu bilgileri verdi: "Bazı hastaların durumu ağırlaştı, hastaneye götürüldüler ve pozitif oldukları ortaya çıktı. Ağır hasta olan tutuklular bile hastaneye yatırılmıyor. Hastane dönüşü pozitif olan hastalar, tekrar aynı koğuşa getiriliyorlar."

Bu bağlamda;

1. Uluslararası Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi öngörüsüne göre; mahkumların sağlık hakları özel konumlarından dolayı ek hükümler tarafından korunması gerektiğine ilişkin esaslara Patnos L Tipi Cezaevi'nde uygun davranılmama gerekçesi nedir?
2. Patnos L Tipi Cezaevi'nde Korona Virüs olan mahpusların hastaneye sevk edilmeyip tedavi edilmedikleri doğru mudur? Mahpusların tedavi edilmeme nedeni nedir?
3. Ağır hasta olan tutukluların bile hastaneye yatırılmadığına ve hastane dönüşü pozitif olan hastaların, tekrar aynı koğuşa götürüldüklerine dair iddialar doğru mudur?
4. Patnos Cezaevi'nde son bir yılda 4 hasta mahpus yaşamını yitirdiği halde mahpusların ölüm nedenleri hakkında herhangi bir soruşturma veya kovuşturma açılmama gerekçesi nedir?
5. Patnos L Tipi Cezaevi'nde Korona Virüs hastası olan mahpus sayısı kaçtır? Mahpusların tedavileri zamanında yapılmakta mıdır?
6. İnsan Hakları Derneği Van Şubesi avukatlarının Patnos L Tipi Cezaevi'ndeki tutuklularla yaptıkları görüşmede, bir koğuşa bulunan 23 kişiden 19'unun, yine başka bir koğuşun ise tamamının salgına yakalandığına dair tespitleri bilinmekte midir?
7. Patnos L Tipi Cezaevi'nde yapılan aylık genel koğuş aramalarında jandarmanın mahpuslarla yakın temas kurmasının nedeni nedir? Yakın temastan kaynaklı hastalığın bulaş riskinin arttığı bilinmemekte midir?
8. Bakanlığınız, Patnos L Tipi Cezaevi'nde gerekli tedbirlerin alınması ve hasta mahpusların tedavilerinin aksatılmaması amacıyla herhangi bir girişimde bulunacak mıdır?